ماهنامه
شکر
(خبری، خبری تحلیلی)

انجمن صنفی کارخانه‌های قندوشکر ایران

شماره ۱۶۴ – فروردین ۱۳۹۶

No. 164 - April 2017

استراتژی موفق کشاورزی ادامه یابد

بهمن دانایی

نهـاد دولت در جامعـه ایرانی از دور دسـت تاریـخ و به‌ویـژه در تاریخ معاصر قدرت فوق‌العاده‌ای در مقایسـه با نهادهای مدنی شامل خانواده، بنگاه و احزاب داشته و دارد. برای اینکه قدرت نهاد دولت به ذهن نزدیک‌تر و عینی‌تر شود کافی است به درآمد این نهاد فقط از طریق اخذ مالیات در سال ۱۳۹۵ و برنامه دولت برای اخذ مالیات در سال ۱۳۹۶ اشاره شود.

دولت در سـالی که گذشت ۱۰۴ هزار میلیارد تومان درآمد از محل اخذ مالیات از نهادهای مدنی و نهادهای دولتی کسب کرد. علاوه بر این دولت در سـال ۱۳۹۵ رقمی معادل ۷۵ هـزار میلیارد تومان نیز ار محل حاصل از نفت به‌دست آورد.

بودجه ۱۳۹۶ نشان می‌دهد امسال نیز قرار است دولت ۱۱۷ هزار میلیارد تومان از مالیـات و ۱۲۱ هزار میلیارد تومان از منابع حاصل از نفت درآمد کسب کند.

نهاد دولت علاوه بر این مالک بنگاه‌های بـزرگ و کوه‌پیکـر نفـت، گاز، برق، آب، خودرو، فـولاد، مس، سـنگ‌آهن و... نیز هسـت. به ایـن ترتیـب و در صورتی که قدرت قانونگذاری دولت و صدور بخشنامه و دسـتورالعمل برای انواع فعالیت‌ها را نیز به‌قدرت دولت اضافـه کنیم قدرت واقعی این نهاد برای خوانندگان ارجمند آشکارتر می‌شود.

ایـن نهـاد قدرتمند نقـش اصلی در سیاستگذاری اقتصاد کلان وزیر بخش‌ها و فعالیت‌های خاص مثل بازرگانی، صنعت، کشـاورزی، ارزی و پولـی را برعهده دارد و فعالان هر بخش از فعالیت‌های یادشـده ناگزیرنـد خود را با سـاز دولت هماهنگ سازند.

اتخاذ یک سیاسـت کلان اشتباه بر اثر ندانـم‌کاری، تأمین منافع گروهی خاص و یا فقدان توانایی کارشناسـی می‌تواند یک فعالیت مهم را به محاق ببرد و آن را تا مرز سقوط و نیستی بکشاند.

باتوجه به آنچه نگاشـته شـد می‌توان تفاوت تولید داخلی شـکر در سال زراعی ۹۵-۹۴ و سـال ۱۳۸۷ را در حـوزه منافع خانواده بـزرگ این صنعـت به‌طور عینی مشـاهده کرد. رییس دولـت یازدهم برای سیاسـتگذاری و اجـرای سیاسـت‌های کشـاورزی فردی را انتخاب کرد که پیش از ایـن نیز در این منصـب فعالیت کرده و با ریز و درشـت تجـارت خارجی، تولید داخل، ترفندهای برخـی رانت‌خواران در قندوشکر، توانایی‌ها و ناتوانی‌های زراعت و تولید صنعتی و توزیع داخلی کشاورزی و شـکر آشـنایی داشـت. علاوه بـر این، ایـن وزیر و گروه همـکاران او رویکردی میهن‌دوسـتانه و مبتنی بر منافع ملی و تکیه بر تولید داخلی را برگزیده و نامهربانی‌ها و بی‌مهری‌های پرشماری را نیز در این سال‌ها تحمل کردند.

در صفحه ۲

افزایش سالانه ۱۷ درصدی قندوشکر در ۱۰۰ سال گذشته بی‌نظیر است

رشد تاریخی تولید قندوشکر

بررسی آمارها نشان می‌دهد در تمام سال‌های دهه ۹۰، بخش کشـاورزی توانسته رشدی معقول داشـته باشـد. براسـاس آمارهای ارایه شده بانک مرکزی، در نیمه نخست دهه ۹۰، هر چند بخش‌های مختلف اقتصاد درگیر مشکلاتی مانند رکود تورمی بود، با این همه کشاورزی رشدی میان ۳/۷ درصد تا ۵/۵ درصد را تجربه کرد.

حال آنکه در همین مدت زمان، ۳سال ابتدایی دهه، رشد اقتصادی کشور منفی شد و افزایش چشمگیر نرخ تورم مزید برعلت شد تا تقاضا در کل اقتصاد کشـور کاهش داشته باشـد، اما از آنجایی که غذا جـزو اولویت‌های همـه بخش‌های مردم اسـت، جامعه ناچار اسـت نیازهای اولیه خود را برطرف کنـد و از خیـر کالاهای دیگر بگـذرد. با این همه سهم اندک این بخش در کل شاخص رشد اقتصاد سـبب می‌شـود چندان رشـد این بخش اثرگذار نباشد. براساس آمارها سهم کشاورزی در کل شاخص رشد اقتصادی در سال ۱۳۹۳، تنها ۶/۶ درصد بود. با این حال، اهمیت این بخش در اسـتراتژیک بودن کالاهای تولید شده و همچنین اشتغالی اسـت کـه بـرای ۴میلیـون بهره‌بردار به ارمغان آورده است. به‌بیان دیگر هرچند کشـاورزی امـروزه سـهم مهمـی در اقتصـاد ایـران و رونـق نـدارد، امـا امنیت غذایـی مردم در گرو این بخش است.

همچنین اگـر قرار بـود ۴میلیون اشـتغال در صنایعـی بـزرگ ماننـد پتروشـیمی‌ها ایجاد شـود، براسـاس گفته‌های مسـؤولان به‌ازای هر شـغل بایـد حدود ۹۰۰ میلیـون تومان هزینه می‌شد.

با این همه رشـد بخش کشاورزی به‌معنای آن نیست که مشکلات گریبان این بخش را نگرفت. در ۸سال دولت‌های نهم و دهم واردات بی‌رویه میوه، به‌ویژه میوه‌هـای درختی تولیـد این بخش را هـم متأثر کـرد و در دولـت یازدهم، ارز مـورد نیاز برای واردات این بخش به وزارت جهادکشـاورزی واگذار شد.

در صفحه ۳

هشدار

حبس بیش از ۳۰۰ هزار تن شکر در بندرها تصادفی است؟

*** رهبران احزاب و گروه‌های سیاسـی کشـورهای گوناگون در جهان با گرایش‌های اقتصادی – سیاسـی متفاوت، اسـت که پـس از جنگ دوم جهانی تا امـروز به این نتیجه رسیده‌اند: باید از شهروندان و از سرزمین در حوزه تأمین غذا صیانت شود.**

این راهبرد در عمل الزام‌هایی دارد که باید در کانون توجه قانونگـذاران و مجریان قرار گیرد تا از حرف و شعار خارج شده و به‌عمل نزدیک و سرانجام محقق شود. از الزام‌های این خوداتکایی در تولید غذا به اندازه نیاز کشور، سـرمایه‌گذاری در بخش‌هـای گوناگون مثل زراعت و دامپروری و شیلات است.

دولت‌هـای گوناگـون بـرای رشـد سـرمایه‌گذاری در کشـاورزی و تولیـد غذا تاکتیک‌های متفاوتی دارند. یک دولت ممکن اسـت راه تأمین منابـع مالـی ارزان‌قیمت و ترجیحـی و سـرمایه‌گذاران در ایـن بخش را همـوار کنـد، دولـت دیگر ممکن اسـت معافیت‌های مالیاتی بر تولید این کالاها اعمال کند و ممکن است دولت سومی باشد که نرخ تعرفه واردات محصولات کشاورزی را برای یـک دوره معیـن آنقدر تعیین کنـد که تولید داخلی قـادر به رقابت با تولیـدات دامپینگ شده خارجی باشد. دولت‌هایی هم هستند که تلفیقی از سیاسـت‌های یادشـده را در کانون توجه قرار می‌دهند.

در صفحه ۲

در صفحات دیگر

دولت آینده و نرخ ارز ۲

تقدیر رییس‌جمهور از حرکت در مسیر خودکفایی شکر ۳

خوداتکایی ۷۴ درصدی در تولید شکر ۶

خودکفایی با بهره‌وری ممکن است ۷

تولید داخلی شکر ۲/۵ برابر واردات ۸

یادداشت

دولت آینده ونرخ ارز

ایرانیـان در ۲۹ اردیبهشـت مـاه به پـای صندوق‌های رأی می‌روند تا ترجیح خود دربـاره رییس دولت آینـده ازمیان کاندیداهـای اصلی را نشـان دهند. البته دارندگان حق رأی، برای زندگی و کسب و کار خود برنامه دارند و امیدهایی در دل می‌پرورانند و بر اساس آنها رأی می‌دهند و برایشان اهمیت دارد کدام فرد به ریاست دولت برگزیده شود.

یکی از معیارهای انتخاب بدون‌تردید وعده‌های واقعی و توانایی‌های اقتصادی کاندیداهاسـت. شـهروندان ایرانی نشان داده‌اند به چند مسـأله در اقتصاد اهمیت بیشـتری می‌دهند. یکی از ایـن متغیرها دارای اهمیـت ذهنـی و عینـی در میان ایرانیـان، قیمت هـر دلار آمریکا به ریال ایران است که در بازار ایران به «نرخ ارز» مشـهور شده است. تحولات نرخ دلار به ریال ایران بـه ۳ عامل اصلی گره خورده اسـت. از این متغیرهای اثرگذار یکی هم «تحولات جهانی» اسـت. به این معنی که اگر قیمت دلار در جهان به هردلیل کاهش یا افزایش معناداری در برابر ارزهای معتبر جهانی را تجربه کند، اثر آن بر بازار ایران نیز آشکار می‌شود.

سیاست جهانی در افزایش نرخ تبدیل دلار به ریال نقش دارد و اگر به‌طور مثال آمریکا به کره‌شـمالی حملـه کند ممکن اسـت بازارهای جهانی را از تعادل خارج کند و یا اینکه اگر فرانسه از اتحادیه اروپا خارج شود ممکن است یورو تضعیف‌شده و نرخ برابـری دلار و ریال را تحت‌تأثیر قرار دهد.

برخـی از مهمترین متغیرهای پایه‌ای داخلـی نیز بـر نرخ تبدیـل دلار به ریال اثرگـذار اسـت. به‌طور مثـال اگر دولت دوازدهم دولتی غرب‌ستیز باشد و سیاست بین‌المللی‌اش این باشـد که با غرب و در رأس آن امریکا سـتیز کند ممکن اسـت تحریم‌هـای ضعیف‌شـده نفت و بانک و بیمه و حمل ونقل دوباره برگردند و فروش و صادرات نفت‌خام دوباره محدودشـده و درآمـد ارزی دولـت روندی کاهنده را تجربه و در نتیجه عرضه ارز محدود شود. در این صورت افزایش نرخ تبدیل دلار به ریال حتمی است و عکس این موضوع نیز مصداق دارد.

در صفحه ۳

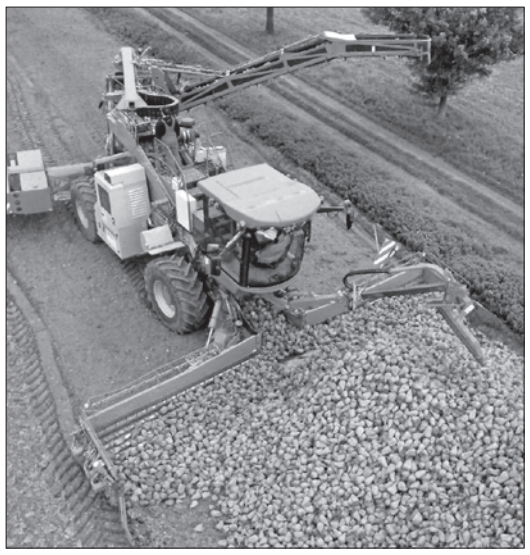

اکنون و در شرایطی که انتخابات جدید برای تعیین و برگزیدن رییس دولت دوازدهم، مطابق قانون اساسی در راه است، همه تولیدکنندگان ایرانی به‌ویژه خانواده بزرگ کشاورزی شامل زراعت، دامپروری، شیلات و جنگل و مرتع و هزاران هزار کشاورز زحمتکش امیدوارند که دولت آینده ادامه‌دهنده سیاست‌های فعلی باشد

استراتژی موفق کشاورزی ادامه یابد

از صفحه اول

نتیجه کار و سیاستگذاری دقیق و کارشناسانه دولـت یازدهم از یک‌طـرف افزایش اعتماد و سـازگاری میان نهاد دولت و تولیدکنندگان و کشاورزان بود و از سوی دیگر رشد قابل‌توجه تولید چغندر، نیشکر و قندوشکر بود.

رسیدن تولید قندوشکر به مرز ۱/۷ میلیون تن در سال زراعی جاری دستاورد بزرگ اعتماد، سخت‌کوشی و پایداری دولت و تولیدکنندگان اسـت. این رخداد فوق‌العـاده و تاریخی تأیید ادعـای انجمن صنفی کارخانه‌های قندوشـکر در همه سال‌های سپری شده است که می‌توان با سیاستگذاری کارشناسـانه میزان تولید را به مرزهای خوداتکایی و کمترین درجه وابستگی رسـاند. اکنون و در شـرایطی کـه انتخابات جدیـد برای تعییـن و برگزیدن رییس دولت دوازدهم، مطابق قانون اساسـی در راه است، همه تولیدکنندگان ایرانی به‌ویژه خانواده بزرگ کشـاورزی شامل زراعت، دامپروری، شیلات و جنـگل و مرتع و هـزاران هزار کشـاورز زحمتکش امیدوارند که دولت آینده ادامه‌دهنده سیاسـت‌های فعلی باشد. عقل و منطق حکم می‌کند اگر سیاسـتی در عرصـه‌ای کامیابی و توفیق فراهم کرد و بر منافع ملی امروز و فردا اضافه کرد آن سیاست‌ها ادامه یابد.

ایرانیـان عزیـز و دارای حـق رأی روز ۲۹ اردیبهشت‌ماه امسـال به‌پای صندوق‌های رأی می‌روند تا دولت «بعدی» که باید سـکان اداره کشور به مدت ۴ سال را در دست گیرد برگزینند و جامعه تولیدکنندگان نیز امیدوارند که دولت آتی کماکان سیاست‌های کشاورزی فعلی را ادامه دهد. اساس کار و فعالیت بخش کشاورزی در دولت یازدهم از ۱۳۹۲ تا امروز بر اعتماد به تولیدکنندگان از طرف دولت بوده است. این اعتماد که به مرور نهادینه شده است سـرمایه بزرگی اسـت که ارزش آن به مرور شناخته خواهد شد.

سرمایه اجتماعی برپاشده با مقوله شریف اعتماد، سازگاری و هماهنگی در ۳ سال گذشته موجب افتخار بوده اسـت و رشـد تولیدات کشاورزی دسـتاورد بزرگ این اعتماد است. عـلاوه بر این تولید نزدیک به ۱/۷ میلیون تن شـکر موجب صرفه‌جویی ارزی قابل عنایتی در این شـرایط سخت ارزی شـده است که می‌تواند امیدبخش باشـد و راه طی شـده در تولید شـکر را برای کالاهای دیگر الگو قرار داد. دولت آینده با هر گرایش سیاسـی که بر سـر کار آید بدون تردید راه ۳ سـال اخیر در بخش کشاورزی را با هدف برداشتن گام‌های بلندتر در مسـیر خوداتکایی ادامه خواهد داد. این خواسـت ملی و عمومی است و البته در قانون برنامه ششـم (صرف‌نظر از اشـتباهات فاحش در ارقام چغندر و نیشـکر که به‌موقع بـه آن خواهیم پرداخت) نیـز خودکفایی در تولید شکر و افزایش تولید چغندر و نیشکر و قند و شـکر توصیه شده است. خانواده بزرگ قندوشکر به استقبال انتخابات دوازدهم می‌رود و به امید سربلندی این مرز و بوم تلاش خود را برای تداوم استراتژی کارآمد کشاورزی دولت فعلی را انجام خواهد داد.

حبس بیش از ۳۰۰ هزار تن شکر در بندرها تصادفی است؟

از صفحه اول

امـا در ایران شـوربختانه طرفـداران این اسـتراتژی همـواره در برابـر سـازمان مادی واردکننـدگان کـه ترفندهای خاص داشـته و دارند ضعیف بوده‌انـد. این ادعا را می‌توان در واردات انبوه شـکر در دهه دوم ۱۳۸۰ و برنج و ذرت و جو در همه سـال‌های سـپری شده به‌خوبـی اثبات کرد. شـرایط تولید داخلی در نیمه دوم دهه ۱۳۸۰ و حتی در سال‌های سخت شـرایط ارزی اوایل دهه ۱۳۹۰ گونه‌ای بود که راه رهایی از گرفتاری‌ها جز با وضع یک قانون ناممکن بود. جدا بودن اختیارات مرتبط با تولید و تجارت خارجی محصولات کشـاورزی یک نقطه ضعف بود که راه ورود دلالان را صاف و بی‌دردسر کرده بود.

چند سـال سـخت و رنج‌آور لازم بود تا مجلـس قانونگـذاری ایران سـرانجام «قانون تمرکز وظایـف و اختیارات مربوط به وزارت کشـاورزی در وزارت جهادکشـاورزی» را در اسـفندماه ۱۳۹۱ بـه دولت وقت ابـلاغ کرد. همانطور که انتظـار می‌رفت و این یک انتظار منطقی بود که دولت یازدهم این قانون را به‌طور کامل اجرا کند، خوشبختانه مدیران ارشد دولت در وزارت جهادکشاورزی و کابینه، اجرای آن را در دسـتورکار قرار دادند، اما معلوم نیست چرا دو سـال است که با برخی ناهماهنگی‌ها و سسـتی‌ها بـرای اجرای قانون سـد و مانع درست می‌شود.

در تابسـتان پارسـال به‌دلیـل برخـی ناهماهنگی‌های ناخواسته، بازار شکر با تلاطم روبرو شـد و این اتفاق بهانه‌ای بود که برخی افراد به بهانـه حمایت از تولید داخلی برخی کالاهایی که شکر مواد اولیه آنها بود موجی راه بیندازند و اصرار کنند که قانون تمرکز وظایف و اختیـارات مربوط به بخش کشـاورزی در وزارت جهادکشاورزی باید لغو شده و شرایط به سال‌های پیش از قانون برگردد.

پایـداری وزیر محترم جهادکشـاورزی و پاسـخ قاطع وی به این وسوسـه‌ها به‌ویژه سـخنرانی مهـم وی در جمع اعضـای اتاق بازرگانی ایران موجب شـد تا سکوت نسبی برقرار شـود. اما امسـال نیز یک رخداد دیگر نشان داد که مخالفان قانون یادشده ترفندهای گوناگون دارند.

باتوجه به تجربه تلخ تابستان ۹۵ همه‌گونه هماهنگـی بعمل آمـد تا بـا واردات بهنگام شـکرخام ایـن حادثه برای تابسـتان ۹۶ رخ ندهـد. باتوجه به بـالا بودن قیمـت جهانی شـکرخام در ماه‌های دی، بهمن و اسفند ۹۵ بین دسـتگاه‌های ذیربط تفاهم شـد که تعرفه شکرخام از ۲۶درصد به ۲۰ درصد کاهش یابد و کارخانه‌های قند هم به همین دید و به‌فوریت مراحـل واردات سـهمیه‌های تخصیصـی را طی نمایند و به موازات، دسـتگاه‌های ذیربط دولتـی نیز با قید فوریت مراتب کاهش تعرفه را در دسـتورکار هیأت‌دولـت قـرار دهنـد، متأسـفانه به‌رغم پیگیری‌هـای مکرر انجمن صنفی کارخانه‌های قندوشکر ایران و معاونت توسـعه بازرگانی و صنایع کشاورزی وزارت جهادکشـاورزی اما این مهم بالغ بر سه‌ماه در کارتابل دسـتگاه ذیربط باقـی ماند و این در حالی بود که بیش از ۳۰۰ هزار تن شـکرخام از اسفند۹۵ تا نیمه اول فروردین در انبارهای بندر امام تخلیه شده بود.

ورود ایـن میـزان شـکر بـه بنـادر و عدم‌ترخیص آنها در سروقت و احتمال اینکه بازار شکر از تعادل خارج شود کمترین آسیب است. آسیب جدی و نگرانی بزرگ این است که چرا این اتفاق تکرار می‌شـود؟ چه دلایلی پشـت و پس عدم‌ابلاغ تعرفه واردات شـکر وجود دارد که چندماه کار را به تأخیر انداخته است. آیا این تصادفی است؟

به‌نظـر می‌رسـد بایـد مراقب بـود که برخی افراد و گروه‌ها شـرایط را برای ایجاد عدم‌تعـادل در بـازار شـکر مهیـا نکنند تا بهانه به دسـت مخالفـان جدی قانون تمرکز وظایـف و اختیارات کشـاورزی به وزارت جهادکشـاورزی نیفتد. کاش مسؤولان ارشد نهـاد دولت و بخش‌هـای نظارتی و اجرایی این اتفاق را سـاده نگیرنـد و معلوم کنند آیا این عدم ابـلاغ تعرفه واردات و حبس ۳۰۰ هزار تن شـکر در بنادر ایران عمدی است یا اینکه تصادف و شانس دوباره به دلالان روی آورده است؟

افزایش سالانه ۱۷ درصدی قندوشکر در ۱۰۰ سال گذشته بی‌نظیر است

رشد تاریخی تولید قندوشکر

براساس آمارها سهم کشاورزی در کل شاخص رشد اقتصادی در سال ۱۳۹۳، تنها ٦/٦ درصد بود؛ با این همه، اهمیت این بخش در استراتژیک بودن کالاهای تولید شده و همچنین اشتغالی است که برای ٤ میلیون بهره‌بردار به ارمغان آورده است؛ همچنین اگر قرار بود ٤میلیون اشتغال در صنایعی بزرگ مانند پتروشیمی‌ها ایجاد شود، براساس گفته‌های مسؤولان به‌ازای هر شغل باید حدود ۹۰۰ میلیون تومان هزینه می‌شد

از صفحه اول

اقدامی که اعتراضاتی را به همراه داشت و نسبت به انحصار شکل گرفته در دست دولت هشدار می‌داد، با این‌همه در توضیح وزارت جهادکشاورزی درباره انحصار واردات در شرکت‌های دولتی آمده بود: «تمهید این روش توسط دولت در راستای تحقق اهداف و سیاست‌های اقتصاد مقاومتی برای ایجاد اطمینان از حصول ذخایر کالاهای استراتژیک بوده است که هم بتواند از تبدیل احتمالی و مستقیم ارز به ریال جلوگیری و هم از اثرگذاری فزاینده آن بر تورم کشور جلوگیری کند تا پس از فروش این کالاها، مبلغ ریالی حاصل از فروش به‌حساب در اختیار سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور واریز شود.» این توضیح تا حدی قانع‌کننده است اما ناظران با اشاره به فساد سیستماتیک که در برخی دستگاه‌های دولتی وجود دارد، نسبت به آینده این تصمیم ابراز نگرانی کردند. پس از گذشت ۲سال هنوز خبری از فساد گسترده در دستگاه‌های مرتبط با این قضیه شنیده نشد و از واردات بی‌رویه در بخش‌هایی که ایران تولیدکننده است هم جلوگیری شد و سرانجام در سال گذشته، پس از مدت‌ها کشور از نظر تولید گندم خودکفا شد.

همچنین دولت در سال گذشته با هزینه ۱۳هزار میلیارد تومانی که بابت خرید تضمینی گندم پرداخت، کشور را در این زمینه خودکفا کرد. اتفاقی که از زمان دولت اصلاحات و سال ۱۳۸۳ تا پارسال نیفتاده بود و یکی از دستاوردهای دولت در اقتصاد محسوب می‌شود و به‌نظر می‌رسد در صورتی که آمارهای سه‌ماهه چهارم سال گذشته هم اعلام شود، نرخ رشد بخش کشاورزی، باز هم افزایش داشته باشد.

یکی دیگر از دلایل رشد بخش کشاورزی بدون تردید رشد تولید شکر بود که از یک‌میلیون و ۱۰۰ هزار تن در سال ۱۳۹۲ به یک‌میلیون و ۶۵۰ هزار تن در سال ۱۳۹۵ رسید. به‌طور متوسط رشد سالانه ۱۷ درصدی در ۳سال زراعی اخیر یک تجربه بی‌نظیر تاریخی در تولید این کالاست. درحالی که رشد تولید ناخالص داخلی در ۳ سال اخیر با نوسان مواجه شده است. اما سیاستگذاری کارآمد و برنامه‌ریزی مناسب، تولید این کالا را ۵۰ درصد افزایش داد و موجب شد تا برای نخستین‌بار فقط ۲۵ درصد از نیاز کل کشور از طریق واردات تأمین شود. این میزان رشد در همه سال‌های از بدو تأسیس صنعت قندوشکر بی‌نظیر بوده و رکوردی قابل تحسین به‌حساب می‌آید.

دولت آینده و نرخ ارز

از صفحه ۲

از طرف دیگر ممکن است دولت دوازدهم دولتی با اندیشه‌های سختگیرانه در حوزه تقاضای ارز قیمت‌ها در بازار ارز را از تعادل نسبی خارج سازد و یا ناکارآمدی‌ها موجب شود بازار پول و بهره بانکی از تعادل فعلی خارج شده و بخش نقدینگی‌ها به سمت بازار سرازیر شده و به رشد تقاضا در این بازار منجر و قیمت‌های دلار و یورو و سایر ارزها را در برابر پول ایران افزایش دهد.

عوامل فصلی مثل فرارسیدن نوروز، بزرگداشت ایام اربعین و سفر میلیونی ایرانیان به عراق و یا رسیدن موسم حج نیز بر نرخ تبدیل دلار به ریال مؤثر است. کارشناسان مرکز پژوهش‌های مجلس به این نتیجه رسیده‌اند که نرخ تبدیل هر دلار به ریال ایران که در سال ۱۳۹۵ به‌طور میانگین ۳۸۵۰ تومان بود با آهنگ رشد تورم سالانه که حدود ۱۱ درصد پیش‌بینی می‌شود سازگار و در زمستان ۱۳۹۶ به عدد ۴۲۰۰ تومان برسد. اما این اتفاق به‌نظر می‌رسد با ادامه سیاست‌های کلان اقتصاد این دولت سازگار است و اگر یک دولت ناشناس بر سر کار آید که راه را برای رشد تضادها و مزاحمت‌های غرب هموار کند معلوم نیست که بر سر قیمت دلار چه خواهد آمد؟ به‌نظر می‌رسد ادامه سیاست‌های اقتصادی فعلی می‌تواند ترمزی برای جهش نرخ ارز باشد در غیر این صورت شاید سال ۱۳۹۶ شاهد پرش دوباره ارز به‌میزان پرش سال ۱۳۹۱ باشیم.

تقدیر رییس‌جمهور از حرکت در مسیر خودکفایی شکر

کار بزرگ تولیدکنندگان چغندر، نیشکر و قند و شکر در سال‌های پس از عبور از دره مرگ در نیمه دوم دهه ۱۳۸۵ و رسیدن به مرزهای بالای خودکفایی در تولید این محصول موجب تحسین مقام‌های اجرایی شده است.

دکتر حسن روحانی رییس دولت یازدهم در فروردین‌ماه امسال این موضوع را در کانون توجه قرارداد و گفت که در تولید شکر گام‌های بلندی در مسیر خودکفایی برداشته شده است.

رییس‌جمهوری در آیین بهره‌برداری از طرح‌های جهادکشاورزی گیلان، اقدامات صورت گرفته در زمینه خودکفایی در بخش محصولات کشاورزی و غذایی را کاری بسیار بزرگ و نیازمند اطلاع‌رسانی خواند.

حجت‌الاسلام حسن روحانی اظهار کرد: مردم ما باید به خاطر توفیقات کسب‌شده در بخش کشاورزی و حرکت مستمر در مسیر خودکفایی و خوداتکایی، شکرگزار خداوند باشند. وی یادآور شد: در سه سال‌ونیم گذشته به‌طور مرتب در محصولات کشاورزی به سمت خودکفایی حرکت کرده‌ایم و در برخی محصولات مثل گندم، به خوداتکایی رسیده‌ایم و در برخی دیگر مانند تولید شکر در مسیر خودکفایی هستیم.

حجت‌الاسلام روحانی با بیان اینکه ظرفیت سردخانه‌های کشور را به‌سرعت در حال افزایش داریم، تصریح کرد: این امر به‌معنای پایدار کردن محصولات و تلاش برای استفاده از فناوری در خودکفایی و برنامه‌ریزی از تولید تا سفره مردم است.

رییس‌جمهوری خاطرنشان کرد: توسعه سردخانه‌ها به معنی نگهداری درست و ذخیره‌سازی برای تمام فصول و توجه به سلامت مردم است.

وی با اشاره به اجرای طرح پرورش ماهی در قفس در شمال و جنوب کشور افزود: این کار به‌معنای کاهش اتکای مردم به گوشت قرمز و تولید ماهی به‌عنوان غذای سالم است و باید گفت در سال تولید و اشتغال به‌ویژه در بخش کشاورزی، کار ارزنده‌ای انجام گرفته است.

واکاوی امنیت غذایی در کشورهای غرب و جنوب‌غرب آسیا

امروزه با توجه به رشد سریع جمعیت، بزرگ‌ترین چالش برای جوامع بشری، تأمین امنیت غذایی است. اجلاس جهانی غذا در سال ۱۹۹۶، امنیت غذایی را دسترسی تمام مردم به غذای کافی، سالم و مغذی تعریف کرده است. در گزارش سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد (FAO) آمده است که حدود ۷۹۲ میلیون نفر در جهان دچار سوءتغذیه یا مبتلا به یک یا چند بیماری، تنها به دلیل کمبود ویتامین‌ها و مواد معدنی موجود در مواد غذایی هستند. برخی مناطق جهان به دلایل مختلف، در دستیابی به امنیت غذایی بیش از پیش با مشکل مواجه شده‌اند؛ از جمله این مناطق، کشورهای غرب و جنوب غرب آسیا مانند افغانستان، عراق، سوریه و یمن هستند که عوامل غیرطبیعی مانند جنگ، بیش از عوامل طبیعی بر امنیت غذایی آنها امنیت غذایی یک مجموعه پایدار بوده و با مسأله توسعه اقتصادی از طریق تأثیر سوءتغذیه بر سلامت و همچنین محیط‌زیست و تجارت مرتبط است. آمارهای جهانی حکایت از کاهش تعداد افراد دچار سوءتغذیه به‌دلیل بهبود فناوری با توجه به روند روبه رشد جمعیت و کاهش سهم زمین‌های زراعی به‌ازای هر فرد در جهان دارد.

همچنین بیشتر محصولات خوراکی از سال ۲۰۱۱ با کاهش قیمت مواجه شده‌اند که تمام این موارد، حاکی از بهبود وضعیت امنیت غذایی است. این درحالی بوده که امنیت غذایی در برخی مناطق خاص از جهان به‌دلایل مختلف مانند تغییرات آب‌وهوایی، قرار گرفتن در نواحی خشک و نیمه‌خشک، وجود مناطق کوهستانی یا بیابانی فراوان، جنگ، تحریم و... با مشکل مواجه شده است. یکی از این مناطق که بیشترین ویژگی‌های یادشده را دارد، کشورهای غرب و جنوب‌غرب آسیا هستند؛ برای مثال: درصد شیوع سوءتغذیه در برخی از کشورهای منطقه بسیار بالا و نگران‌کننده است که می‌توان به کشورهایی مانند افغانستان با ۲۶/۸ درصد، پاکستان با ۲۲ درصد، عراق با ۲۲/۸ درصد و یمن با ۲۶/۱ درصد اشاره کرد.

ایران باتوجه به ظرفیت بالای کشاورزی، درصورت برنامه‌ریزی مناسب می‌تواند با همکاری مشترک با بسیاری از کشورهای منطقه علاوه بر تأمین امنیت غذایی آنها، به کاهش تنش سیاسی برای پیشبرد اهداف مشترک منطقه‌ای اقدام کند.

راهکارهای پیشنهادی:

باتوجه به اهمیت امنیت غذایی، راهکارهای زیر پیشنهاد می‌شود:

* ایجاد سازمانی با اهداف مشترک منطقه‌ای
* استفاده بهینه از منابع آبی
* ایجاد وابستگی کشورهای منطقه به ایران
* سرمایه‌گذاری مشترک در راستای افزایش امنیت‌غذایی و ایجادهمبستگی سیاسی

تشویق جوانان به کشاورزی در آمریکا

* منبع: خبرگزاری کشاورزی ایران

آمارهای ارایه‌شده از سوی نهادهای رسمی کشور نشان می‌دهد که اکثریت کشاورزان ایرانی سالخورده‌اند و یا میانسالی را پشت‌سر گذاشته‌اند. این رخدادی هشـداردهنده است و باید درباره آن فکری کـرد تا محصولات تولید محصولات کشاورزی به‌دلیل فقدان نیروی کار نابود نشود. اما این اتفاق در جهان نیز رخ داده است که البته با واکنش‌های متفاوت مواجه شده است.

گزارش حاضر نشان می‌دهد که آمریکایی‌ها چگونه تولیدکنندگان جوان خود را به ماندن در حوزه کشاورزی ترغیب می‌کنند.

Stone Barns Center for Food and Agriculture، سـازمان کشاورزی پایدار غیرانتفاعی است که مأموریت دارد تا برای ایجاد یک سیستم مواد غذایی سالم و پایدار در راستای سودبخشـی برای همگان تلاش کند. سازمان به کشاورزان، شهروندان آموزش می‌دهد در زمینه توسعه فعالیت‌های کشاورزی آگرواکولوژیکی و برگزاری برنامه‌ها برای دانش‌آموزان کار می‌کند. همچنیـن Letters to a Young Farmer نخستین کتاب این سازمان است.

کشـاورزی یکـی از ارکان مهـم اقتصادی ایالات‌متحده به‌شمار می‌رود. این درحالی است که نرخ بازنشستگی کشاورزی در حالت هشدار قرار گرفته اسـت و از سوی دیگر، نسل بعدی کشاورزان، با پرداخت بدهی و عدم‌دسترسی به زمین‌های کشاورزی مواجه هستند، چالش‌های کشـاورزان جدید در حال افزایش است و آن‌ها نیاز به پشتیبانی‌های لازم دارند.

به‌گزارش ایانا از وبسایت inthesetimes، Stone Barns Center for Food and Agriculture، واقع در Terrytown، نیویورک، سـازمان غیرانتفاعی اسـت که در جهت ترویج پایدار، تولید مواد غذایی مبتنی بر جامعه فعالیت می‌کند. از جمله فعالیت‌ها ایجاد مزرعه بر اساس مدل اقتصادی مبتنی بر کشاورزی و توزیع مواد غذایی محلی و مرکز رستورانی و آموزشی برای استفاده عموم مردم است.

این مرکز کتابی با نام Letters to a Young Farmer، منتشر کرده که شـامل مجموعه مقالات و نامه‌های کشـاورزان با نفوذ، نویسندگان و رهبران جنبش مواد غذایی پایدار است که می‌تواند الهام‌بخش و تشویق نسل بعدی از کشاورزان به‌شمار آید. همچنین در انتشار این کتاب افراد بسیاری مشارکت داشتند.

چندی پیش، دانیل Danielle Nierenberg، رییس Food Tank و کارشـناس مسـائل مواد غذایی، با مدیرعامل شـرکت Stone Barns Center، Jill Isenbarger، در مـورد کتـاب و علت اهمیت انتشـار آن گفت‌وگویی انجام داده اسـت، که در ذیل می‌آید:

ایالات متحده آمریکا در آستانه بزرگترین میزان بازنشستگی کشاورزان در تاریخ این کشـور قرار دارد. درحالی‌که کشاورزانی که دارای ۷۵ سن دارند بیشتر از کشاورزان ۳۵ تا ۴۴ ساله، هستند، این کتاب، با هدف کمک به کشاورزانی که در آغاز راه هستند، منتشر شده است.

Jill Isenbarger، می‌گوید: «ما این کتاب را برای راهنمایی کشاورزان و شناسـاندن راه‌هایی که می‌تواند به آینده قوی‌تر برای کشـاورزان و همه افرادی که از موادغذایی استفاده می‌کنند، منجر شود، چاپ کردیم. کشاورزان جوان، که مزرعه را به شغل حقوق و پزشکی و یا امور مالی ترجیح می‌دهند، افرادی متعهد نسبت به زمین، جوامع خود و تولید مواد غذایی هستند.»

نیاز نزدیک به دو میلیارد نفر به واردات مواد غذایی

سرمایه گذاری بیشتر در تولید به جای واردات مواد غذایی

ترجمه: فرحناز سپهری

پتانسیل زمین برای تغذیه جمعیت رو به رشد آن محدود اسـت. در بسیاری از مناطق افزایش زمین‌های کشت و استفاده از تکنولوژی برای تولید کارآمدتر تا حدی مشـکل کمبود مواد غذایی را حـل کرده، اما در برخی نقاط دیگر به‌جای حل مشـکل به افزایش واردات مواد غذایی روی آورده‌اند. برای نخستین‌بار، محققان در دانشگاه آلتو فنلاند توانستند نشان دهند که یک ارتباط گسترده بین کمبود منابع، افزایش جمعیت و واردات مواد غذایی، وجود دارد که این مطالعه در مجله Earth's Future منتشر شده است.

بـه گـزارش ایانـا از وب سـایت thepoultrysite، Miina Porkka، پژوهشگر فوق دکترا توضیح می‌دهد: «اگرچه این موضوع برای مدت طولانی بحث جهانی بـوده، امـا تحقیقات پیشـین قادر به نشـان دادن یک ارتباط روشـن بیـن کمبود منابع و واردات مـواد غذایی نبوده اسـت. ما با انجام تجزیـه و تحلیل در سـطح جهان و با تمرکز و بررسـی مناطقی که در آن دسترسی محدود بـه آب وجود دارد، از سـال ۱۹۶۱ تا ۲۰۰۹، ارزیابـی کردیم که تا چه حد فشـار جمعیت رو به رشـد با افزایـش واردات مواد غذایی ارتباط دارد.»

همچنین این پژوهشـگران با اسـتفاده از مدل داده‌های آماری فائو و نیز بررسـی میزان بهره‌وری تولید ناشـی از توسـعه فناوری به تحقیق و آنالیز پرداختنـد. تجزیه و تحلیل‌ها نشان داد که در ۷۵ درصد از مناطق که دارای منابـع کمی بودند و تولیـد منطقه کافی نبود، واردات مواد غذایی شروع به افزایش کرد.

باتوجه به پژوهش‌های انجام شده، امنیت غذایی حدود ۱,۴ میلیارد نفر وابسته به واردات اسـت و ۴۶۰ میلیون نفـر در مناطقی زندگی می‌کننـد که افزایش واردات بـه اندازه کافی جبران کمبود تولید داخلی را نمی‌کند.

Dr Joseph Guillaume، می‌گویـد: «مسأله مهم این است که مردم به این موضوع آگاه نیستند که آن‌ها بیش از سرمایه‌گذاری در تولید محلی و یا مهار تقاضا، به واردات تکیه کرده‌اند. زمانی که تولید محلی کافی نیسـت، باید راه درست را انتخاب کرد.»

سیسـتم بین‌المللی مواد غذایی سیستمی حساس است و قیمت و تولید می‌تواند باعث شـوکی شود که به‌طور گسـترده پخش شده و باعـث تضعیـف امنیت غذایـی به‌ویژه در کشورهای فقیرتر که وابسته به واردات هستند، شود؛ در نتیجه، سـرمایه‌گذاری بیشتر در بالا بـردن ظرفیت تولید می‌توانـد یک جایگزین مناسب به‌شمار آید، به‌خصوص در کشورهای جنوب صحرای آفریقا و هند، که فرصت برای بهبـود تولید پایدار مـواد غذایی وجود دارد، برای مثال اسـتفاده کارآمدتر از مواد مغذی و سیستم‌های مناسب‌تر آبیاری.

Miina Porkka تأکید می‌کند که راه‌حل در نهایت افزایش تولید مواد غذایی است.

وی در پایان افزود: «توجه به تقاضای مواد غذایی مسأله مهم است. کنترل رشد جمعیت نقش اساسـی در این کار ایفا می‌کند، اما باید این نکته را درنظر داشت که به‌منظور افزایش زنجیـره تولید باید به کاهـش زباله‌های مواد غذایی و مصرف گوشت هم توجه کرد.

از آنجـا که یک‌چهارم مواد غذایی تولید شده در جهان به هدر می‌رود، کاهش این امر می‌تواند در سطح جهان قابل‌توجه باشد.»

چرا کشاورزان جوان نیاز به تشویق دارند؟

کشاورزان به اقشار آسیب‌پذیر تبدیل شده‌اند. نرخ سالخوردگی کشاورزان در حالت هشدار است. متوسط سن کشاورزان در ایالات متحده ۵۸/۳ به بالا است، و تنها ۶ درصد از کشاورزان زیر ۳۵ سال سن دارند، بنابراین کشاورزان جوان نیاز به تشویق دارند چرا که جامعه ما آن‌گونه که باید ارزش کشاورزان را به‌درستی نمی‌شناسد. ما همچنین بسیاری از سنت‌های(روش‌ها) کشاورزی مبتنی جامعه را از دست داده‌ایم.

برای حمایت از نیروی کار و زمین‌های کشاورزی ما به یک سیستم کشاورزی پایدارتر نیاز داریم و امکان دارد مجبور به پرداخت هزینه بیشتر برای مواد غذایی خود شویم. با توجه به گزارش USDA، در سال ۱۹۶۰، امریکایی‌ها ۱۷/۵ درصد از درامد خود را صرف مواد غذایی کرده‌اند. تا سال ۲۰۱۳، این میزان به ۹/۹ درصد کاهش یافت.

این درحالی است که این کشور، افرادش عادت کرده‌اند که مواد غذایی را ارزان مصرف کنند درحالی که مواد غذایی دارای طعم و کیفیت خوبی نیستند.

پرداخت بیشتر برای کیفیت، مواد غذایی مغذی‌تر که توسط کشاورزان پرورش می‌یابد، می‌تواند به درآمد و مراقبت‌های بهداشتی کارگران کمک کند که این می‌تواند برای همه ما سودمند باشد.

کشاورزان جوان با چه موانعی روبه‌رو هستند؟

Bill McKibben از افراد همکار در چاپ کتاب، می‌نویسد: افزایش کربن و تغییرات آب‌وهوا چالش‌هایی برای کشاورزان به‌همراه می‌آورد. در این راه از جمله موانع پیدا کردن زمین‌های مقرون‌به‌صرفه، پرداخت وام، کمبود سرمایه راه‌اندازی و فقدان زیرساخت‌های کشاورزی در برخی از نقاط کشور هستند، که می‌تواند سد راه فعالیت کشاورزان جوان شود. البته جای امیدواری است که لایحه‌ای در این زمینه، با اعطای وام به کشاورزان جوان کمک کند.

کشاورزان جوان روی کدام مهارت‌ها باید بیشتر تمرکز کنند؟

در زمینه سلامت خاک، که پایه و اساس کشاورزی پایدار است. در جایی گفته شده «با افزایش شهرنشینی، سلامت خاک هم کاهش یافته است.» البته افزون بر این موارد یعنی بالا بردن سلامت خاک با کشاورزی، استفاده آگاهانه از آب و با تدبیر چشم به آینده داشتن، ما به چیزی بیشتر نیاز داریم، وس جکسون بیان می‌کند: «کشاورزی بوم‌شناختی، قانون رشته‌های محیط‌زیست و زیست‌شناسی تکاملی دارد که بر اساس آنچه میلیون‌ها سال در اکوسیستم طبیعت وجود دارد، بنا شده است.»

در Stone Barns Center، ما به دو جنبه سلامت خاک توجه می‌کنیم: یکی از طریق کشاورزی، که از طریق آموزش و آزمایش اگرواکولوژی انجام می‌دهیم. دیگری، مفهوم ایجاد چیزی است که ما آن را مدل رانده شده مزرعه در امریکا می‌نامیم و در این راه باید ترویج فرهنگ غذایی بر اساس اکوسیستم، از جمله احیا و سلامت مزارع و خاک، انجام شود.

کشاورزان جوان نه‌تنها نیاز به تمرکز بر روی افزایش مهارت‌های عملی، برداشت، فروش محصولات خود دارند، بلکه آن‌ها باید روی ایجاد ارتباطات قوی با جوامع خود، ایجاد عشق و علاقه به زمین و کمک به افراد برای درک ارزش و اهمیت کشاورزی هم تمرکز کنند.

افزایش قیمت مواد غذایی جهان به واسطه کمبود آب

محققان بین‌المللی اعلام کردند: کشورهایی مانند پاکستان، ایران و هند که در کشاورزی به میزان زیادی از آب‌های زیرزمینی استفاده می‌کنند در خطر بحران آب هستند، کمبود آب قیمت مواد غذایی را در آینده به‌شدت افزایش خواهد داد. به گزارش رویترز، محققان بین‌المللی هشدار دادند استفاده از آب زیرزمینی برای تولید محصولات کشاورزی در آینده، قیمت محصولات غذایی را به‌شدت افزایش خواهد داد. دانشمندان اعلام کردند: کشاورزان استفاده از آب‌های زیرزمینی را برای تولید محصولاتی نظیر برنج، گندم و کتان به‌شدت افزایش داده‌اند. با وجود این بسیاری از این آب‌هایی که از زیرزمین پمپاژ می‌شود در کشاورزی‌های غیرپایدار استفاده می‌شود و سرعت پمپاژ آب‌های زیرزمینی با سرعت بیشتری نسبت به سال‌های قبل در حال انجام است.

یوشیهیده ودا معاون مدیر برنامه آب در مؤسسه بین‌المللی استرالیا اعلام کرد: میزان پمپاژ آب‌های زیرزمینی به‌سرعت در حال افزایش است و به‌ویژه طی ۱۰ تا ۲۰ سال گذشته به‌واسطه افزایش جمعیت و نیز نیاز به افزایش تولید غذا سرعت بیشتری گرفته است. وی همچنین گفت: کاهش کمبود آب در بسیاری از کشاورزی‌های هند، چین و آمریکا مشهود است و می‌تواند تأثیر بسیار زیادی بر محصولات غذایی جهان داشته باشد چرا که بسیاری از این تولیدکنندگان در سطح بین‌المللی تجارت می‌کنند.

محققان طی گزارشی که در «ژورنال نیچر» منتشر شد، اعلام کردند: ۱۱ درصد محصولاتی که برای آبیاری از آب‌های زیرزمینی استفاده می‌کنند در سطوح بین‌المللی صادرات می‌شوند. کشورهایی نظیر پاکستان، ایران و هند که از آب‌های زیرزمینی برای تولید محصولاتشان استفاده می‌کنند معمولاً از کمبود آب رنج می‌برند.

ودا همچنین طی مصاحبه‌ای با بنیاد تامسون رویترز اعلام کرد: «برای بسیاری از کشورها استفاده از آب‌های زیرزمینی برای تولید محصول مفهومی ندارد.»، درعین حال خیلی از کشورهای پمپاژ آب را با سرعت بیشتری انجام می‌دهند.وی همچنین گفت: از نظر اقتصادی استفاده غیرپایدار و غیرمنطقی از آب‌های زیرزمینی می‌تواند به افزایش قیمت محصولات غذایی بینجامد چرا که کشورها باید هزینه زیادی را برای تأمین آب محصولاتشان هزینه کنند. استفاده از آب‌های زیرزمینی همچنین می‌تواند به مردم محلی هم آسیب وارد کند چرا که آنها به‌شدت برای تأمین زندگی خودشان نیازمند آب هستند.

کارول دالین یک محقق اعلام کرد: خشکسالی‌هایی که طی سال‌های آینده به‌واسطه تغییرات آب و هوایی توسعه پیدا می‌کند می‌تواند کمبود بیشتر آب را رقم بزند و در تولید و عرضه محصولات غذایی تأثیر جدی داشته باشد.همچنین دالین بر اساس تحقیقی که در دانشگاه لندن انجام شده اعلام کرد: تولید محصولات کشاورزی همچنان به‌دلیل کمبود آب بحرانی است و محصولات اساسی نظیر برنج و گندم می‌تواند تأثیر خسارت‌زایی برای تأمین آب داشته باشد. وی همچنین هشدار داد: بسیاری از جمعیت جهان اکنون در بحران آب به‌سر می‌برند که میزان قیمت محصولات غذایی را افزایش خواهد داد مگر اینکه تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان آب را به‌صورت منطقی استفاده کنند.

ودا همچنین گفت: دولت‌ها باید استفاده از آب‌های زیرزمینی را به‌شدت کنترل کنند و همچنین روی تکنولوژی آبیاری قطره‌ای سرمایه‌گذاری کنند که این مسئله می‌تواند در کاهش مصرف آب بسیار مؤثر باشد. همچنین بهتر است برای ذخیره طبیعی منابع برای آینده آماده باشند.

باحکمی از سوی وزیر جهاد کشاورزی در آستانه انتخابات

وزارت جهادکشاورزی «معاونت توسعه بازرگانی و صنایع کشاورزی» تشکیل داد

در آستانه پایان کار دولت یازدهم وزیر جهادکشاورزی طی حکمی، علی‌اکبر مهرفرد را به‌عنوان «معاون توسعه بازرگانی و صنایع کشاورزی» وزارت جهادکشاورزی منصوب کرد.

به گزارش تسنیم، درحالی که وزارت جهادکشاورزی در سال‌های اخیر معاونتی به‌نام «توسعه بازرگانی و صنایع کشاورزی» نداشت و بعد از اجرای قانون تمرکز وظایف بخش کشاورزی یا همان قانون انتزاع، وزارت جهادکشاورزی به‌صورت مقام قائم‌مقام وزیر جهادکشاورزی در امور بازرگانی اداره می‌شد؛ در آستانه پایان کار دولت و شنیده شدن زمزمه‌های «احیایی وزارت بازرگانی» در دولت بعد محمود حجتی «معاونت توسعه بازرگانی و صنایع کشاورزی» را ایجاد کرد.

احساس خطر از دست رفتن بخش بازرگانی از وزارت جهادکشاورزی در دولت دوازدهم و برای «تقویت جایگاه بازرگانی در بخش کشاورزی» حجتی این تصمیم را در آستانه انتخابات ریاست‌جمهوری گرفته است.

در حکم محمود حجتی وزیر جهادکشاورزی خطاب علی‌اکبر مهرفرد معاون توسعه بازرگانی و صنایع کشاورزی وزارت آمده است:

با توجه به مصوبه شماره ۱۶۲۸۶۳/ت ۵۳۶۵۰هـ مورخ ۹۵/۱۲/۲۱ هیئت وزیران، به موجب این حکم به‌عنوان «معاون توسعه بازرگانی و صنایع کشاورزی» وزارت جهادکشاورزی منصوب می‌شوید.

مقتضی است با هماهنگی با معاونت توسعه مدیریت و منابع انسانی نسبت به بازنگری و ایجاد ساختار تشکیلاتی آن معاونت طبق مصوبه دولت اقدام نمایید.

گزارش رییس اجرایی انجمن بین‌المللی تکنولوژیست‌های نیشکر

در فاصله زمانی این دوره با همایش گذشته (سال ۲۰۱۳)، برنامه‌ریزی‌های بسیار مفیدی در کارگاه‌های آموزشی صورت گرفت به‌طوری که ۴۰۱ نفر در آنها حاضر شدند. برنامه‌های آکادمیک انجمن بین‌المللی تکنولوژیست‌های نیشکر، با مشارکت بسیار گسترده، خیلی خوب پیش رفت. اهمیت موضوع بیان شد و موضوعات مطرح شده در این کنگره برای همه صنایع نیشکری جهان مفید خواهد بود. دبیرکل، کنگره را در سلامت کامل مدیریت کرد و ما در حال حاضر انتظار داریم بیست و نهمین کنگره در تایلند به‌خوبی برگزار شود.

هدف اولیه انجمن، فراهم کردن خط‌مشی تعاملات فنی میان صنایع شکری مبتنی بر نیشکر جهان است به‌طوری که مشارکت نسبی آنها بتواند باعث بقای آنها در دنیای رقابتی تولید شکر و تداوم عرضه ساکاروز کشورهای متبوع‌شان برای زنجیره غذایی و همچنین، سایر محصولات قندی و سلولزی مورد نیاز برای تولید انرژی تجدیدپذیر در جهان شود. ساکاروز حاصل از نیشکر، جایگاه خود را در شرایط رقابت در حال رشد، مقابل سایر منابع انرژی و همچنین سایر منابع ساکاروزی (که اصلی‌ترین آن چغندرقند می‌باشد) پیدا کرده است. ساختار مالی انجمن سالم است، برنامه‌های دانشگاهی تأیید شده توسط سازمان، عمومی و مقبول هستند، هزینه‌های حضور در این همایش منطقی بوده و مورد رضایت شرکت‌کنندگان در همایش قرار گرفت لیکن ما نمی‌توانیم صرفاً به این مبالغ بسنده کنیم. به‌هرحال ما به‌عنوان تکنولوژیست‌های نیشکر، همواره درگیر مشکلات اقتصادی هستیم.

در فاصله زمانی بین همایش گذشته و حال، شاهد افزایش ذخایر جهانی شکر و در نتیجه قیمت‌های جهانی پایین شکر بودیم. از این‌رو همه تکنولوژیست‌های حاضر در همایش، به ریاضت مالی برای بقا اعتراف کردند. این وضعیت در حال تغییر است، مصرف مجدداً از تولید جهانی پیشی گرفته و ذخایر جهانی تحلیل رفته‌اند، قیمت شکر قرارداد شماره ۱۱ # نیویورک و شماره ۵# لندن درحال افزایش است. با توجه به اینکه این روند، طولانی و زمانبر هستند، به احتمال زیاد صنایع نیشکری طی دوره زمانی تا همایش آینده از ۲۰۱۶ تا ۲۰۱۹، از قیمت‌های جهانی بهره کاملی خواهند برد. اکثر اعضای انجمن بین‌المللی تکنولوژیست‌های نیشکر این موضوع را تأیید کرده و معتقدند سرمایه‌گذاری در برنامه‌های پژوهشی طی دوره رونق نسبی، صنایع مربوطه را در زمینه بقا و موفقیت در سیکل آینده رکود اقتصادی کمک خواهد کرد. چرخه شکر، دقیقاً مشابه سایر چرخه‌های طبیعی است، استمرار و فراوانی این چرخه تحت‌تأثیر سیاست‌های منطقه‌ای و پدیده‌های آب و هوایی جهان، همچون «ال‌نینو» است. این موضوع در واقع منجر به افزایش تولید جهانی نیشکر و چرخه مازاد تولید خواهد شد. با توجه به اینکه مصرف جهانی شکر تحت‌تأثیر شدید برخی از قوانین مالیاتی وضع شده برروی «نوشیدنی‌های شیرین‌شده با شکر» است لذا ذخایر جهانی مجدداً افزایش خواهد یافت و چرخه دوباره تکرار می‌شود، لذا قیمت‌های جهانی مجدداً سرکوب خواهند شد.

در خلال این همایش‌ها، تأثیر دنیای سیاست بر ما مشهود بود، به‌عنوان مثال برنامه شکر اتحادیه اروپا در سال آتی پایان خواهد یافت و اتحادیه اروپا به یک صادرکننده شکر سفید در بازارهای جهانی مبدل خواهد شد، در شرایطی که روند بهبود بهره‌وری تولید بخش چغندری تداوم یابد و درعین‌حال، روند فقدان ارتقاء بهره‌وری در بخش تولید نیشکری استمرار یابد. در این شرایط، صرفه تولید شکر چغندری از نظر اقتصادی نسبت به تولید شکر نیشکری ارجحیت خواهد یافت. بنابراین به استحضار مجمع جهانی تکنولوژیست‌های نیشکر می‌رساند که یکی از بزرگترین دلایل گردهمایی در تایلند، تشریک‌مساعی فراگیر جهت برنامه‌ریزی آکادمیکی در فاصله زمانی بین این همایش و همایش آتی و ارائه رهنمون‌ها و ایده‌های کاملاً شفاف برای سال ۲۰۱۹ است.

هدف بعدی، آینده‌نگری تکنولوژیکی در جهت جبران کمبودهای موجود در برنامه‌های کاری می‌باشد تا این «قطار تکنولوژی» با سرعت بیشتری حرکت نماید.

Timothy John Murray
رییس کمیته اجرایی انجمن بین‌المللی تکنولوژیست‌های نیشکر

حجتی اعلام کرد:

خوداتکایی ۷۴ درصدی در تولید شکر

وزیر جهادکشاورزی اعلام کرد: ایران با ثبت رکورد بی‌سابقه تولید یک‌میلیون و ۶۵۰ هزار تن شکر در سال ۹۵ به ضریب خوداتکایی ۷۴ درصدی در تولید شکر دست یافت.

مهندس محمود حجتی در جلسه بررسی سیاست‌ها و اقدامات طرح خوداتکایی چغندرقند که با حضور مدیران ارشد این وزارت و تشکل‌های تولیدی، نمایندگان سایر دستگاه‌های

اعطای تندیس مسؤولیت‌پذیری و پاسخگویی اجتماعی برای سلامت به شرکت کشت و صنعت نیشکر دهخدا

شرکت کشت و صنعت نیشکر دهخدا وابسته به شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی به‌عنوان برگزیده اول در تمامی محورهای حوزه سلامت شناخته شد و با حضور ریاست‌محترم جمهور از سوی وزیر بهداشت تندیس و لوح تقدیر مسؤولیت‌پذیری و پاسخگویی اجتماعی برای سلامت به فریبرز کریمی‌زند مدیرعامل شرکت کشت و صنعت نیشکر دهخدا اعطا شد. در جشنواره «مؤلفه‌های اجتماعی مؤثر بر سلامت» که همزمان با اولین مجمع ملی سلامت با حضور دکتر حسن روحانی رئیس‌جمهوری، دکتر نهاوندیان رئیس دفتر ریاست‌جمهور و سرپرست وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزیر جهادکشاورزی، وزیر کشور، دکتر شریعتی استاندار خوزستان و سایر استانداران، دکتر ایدنی ریاست دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز و سایر رؤسای دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور و حدود ۱۶۰۰ نفر فعال و متخصص در امور سلامت برگزار شد، شرکت کشت و صنعت نیشکر دهخدا به‌عنوان یکی از شرکت‌های برتر در این حوزه معرفی و تندیس جشنواره از سوی وزیر محترم بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به فریبرز کریمی‌زند مدیرعامل به نمایندگی از شرکت کشت و صنعت نیشکر دهخدا اعطا و از اقدامات این شرکت در حفظ سلامت عمومی تقدیر و تشکر بعمل آمد.

دکتر هاشمی در این مراسم که در مرکز همایش‌های رازی دانشگاه علوم پزشکی ایران برگزار شد، از شرکت کشت و صنعت نیشکر دهخدا به‌عنوان یکی از ۶ شرکت برگزیده در جشنواره مؤلفه‌های اجتماعی مؤثر بر سلامت تجلیل و تندیس ملی مسؤولیت‌پذیری و پاسخگویی اجتماعی برای سلامت و لوح تقدیر را به فریبرز کریمی‌زند مدیرعامل شرکت کشت و صنعت نیشکر دهخدا اهدا کردند.

مجمع ملی سلامت با اهداف افزایش مشارکت بخش‌های مختلف دولتی و غیردولتی تشکیل شده است و اعضای شورای سلامت کشور، اعضای شورای سلامت استان‌ها، انجمن‌های علمی و خیریه‌های حوزه سلامت در این مجمع حضور دارند و سیاست‌های سالانه سلامت در این مجمع به ریاست رییس‌جمهور اعلام و ابلاغ می‌شود. در حال حاضر ۶۲۰ سازمان مردم‌نهاد و ۸۵۰ خیریه در حوزه سلامت فعال هستند و بسیاری از بیمارستان‌ها، خانه‌های بهداشت و مراکز درمانی توسط خیرین و فعالان حوزه سلامت در کشور ایجاد شده است.

در این جشنواره از بین ۴۰۰ دستگاه و سازمان که در ارتباط با مؤلفه‌های اجتماعی مؤثر بر سلامت اقدامات اثربخشی داشتند، ۳۰ وزارتخانه، استانداری، سازمان و شرکت دولتی و خصوصی انتخاب که شرکت کشت و صنعت نیشکر دهخدا، به لحاظ برتری در محورهای دانش، تعهد، مسؤولیت‌پذیری، پاسخگویی، تحقیق و اقدام، مورد تقدیر قرار گرفته است. انتخاب شرکت کشت و صنعت نیشکر دهخدا در میان فعالین ۳۱ استان کشور بار دیگر پیشرو بودن کارکنان این شرکت در سطح استان خوزستان و کشور را به اثبات رسانده و این شرکت به‌عنوان اولین شرکت خوزستانی دریافت‌کننده این تندیس می‌تواند در تشکیل مجمع استانی سلامت که می‌بایست به همت استانداری در آینده نزدیک تشکیل شود نقش تعیین‌کننده‌ای بازی نماید.

شرکت کشت و صنعت نیشکر دهخدا همواره تلاش کرده تا نقش خود را در ارتقاء فرهنگ سلامت در سطوح مختلف صنعت و جامعه ایفا نماید و در این راستا از هیچ کوششی فروگذاری نکرده و تعهد به بهبود مستمر در این حوزه را به‌عنوان خط‌مشی خود تعریف کرده است. بر همین اساس این شرکت با اخذ کلیه استانداردهای بین‌المللی تمرکز خود را بر حفظ و توسعه ایمنی، سلامت و شادابی کارکنان و محیط پیرامون خود قرار داده است. ضمناً فریبرز کریمی‌زند پس از دریافت تندیس با سپاس از استاندار خوزستان، از زحمات مهندس صادقی مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی، مهندس آمیلی معاونت بهره‌برداری کشاورزی، اعضای کمیته محیط‌زیست و مشاورین محیط‌زیست و سلامت، تقدیر به‌عمل آورده و اذعان کرد که کارکنان فهیم شرکت کشت و صنعت نیشکر دهخدا هزمان با افتخارآفرینی در عرصه تولید با کیفیت و اقتصادی، تعهدات اجتماعی خود را در تمامی زمینه‌ها، خصوصاً آموزش و سلامت به‌گونه‌ای ایفا کرده‌اند که مقام برتر در مسؤولیت‌پذیری و پاسخگویی اجتماعی برای سلامت را کسب و بار دیگر نشان دادند که عملکرد شرکت کشت و صنعت نیشکر دهخدا در تمامی زمینه‌ها، فراتر از استانداردهای استانی و ملی بوده و اگر نوسانات سیاسی اجازه دهد این شرکت حرف‌های بسیاری در سطح جهانی خواهد داشت.

* نشریه شکر این موفقیت را به جناب آقای مهندس نسیم صادقی که نقش پررنگی را در اعتلای مجموعه توسعه نیشکر و صنایع جانبی داشته و دارند تبریک عرض کرده، همچنین ضمن تبریک به جناب آقای کریمی‌زند و همکاران زحمتکششان، برای این عزیزان سلامتی و توفیق روزافزون مسئلت می‌نماید.

مرتبط و کشاورزان نمونه برگزار شد، تصریح کرد: با حمایت‌های دولت و اقدامات فنی صورت گرفته در ۳ سال گذشته نظیر توسعه کشت پاییزه، کشت نشایی، به‌کارگیری نهاده‌های با کیفیت و توسعه مکانیزاسیون ضمن بهره‌گیری از آب سبز (باران) علیرغم کاهش سطح زیرکشت، تولید چغندرقند در کشور به ۶ میلیون تن افزایش یافته است.

وی با بیان این که سال گذشته ایران با تولید یک‌میلیون و ۶۵۰ هزارتن شکر به رکوردی بی‌سابقه و خوداتکایی ۷۴ درصدی در تولید شکر دست یافت، تأکید کرد:کشت پاییزه چغندرقند در استان‌های فارس، کرمانشاه و ایلام که دارای بارش مناسب در پاییز هستند باید توسعه یابد تا ضمن افزایش تولید سازگار با شرایط اقلیم، زمینه اشتغال و افزایش درآمد کشاورزان نیز فراهم شود.

وزیر جهادکشاورزی با اشاره به این‌که در استان خوزستان به‌ویژه پس از اجرای طرح ۵۵۰ هزار هکتاری، ظرفیت تولید سالانه ۴ تا ۵ میلیون تن چغندرقند در میان‌مدت وجود دارد، خاطرنشان ساخت: توسعه کشت چغندرقند در خوزستان به راه‌اندازی ۷ تا ۸ کارخانه قند نیاز دارد این درحالی است که هم‌اکنون یک کارخانه قند هم در این استان وجود ندارد.

حجتی با اشاره به این که برای راه‌اندازی کارخانه‌های قند در خوزستان با وزارت صنعت، معدن و تجارت رایزنی شده است، اظهار داشت: درآمد کشت چغندرقند از متوسط سایر کشت‌های دیگر بالاتر است و با توسعه کشت چغندرقند پاییزه ضمن افزایش تولید محصول و خودکفایی کشور در تولید شکر از خروج چندصد میلیون دلار ارز برای واردات جلوگیری می‌شود.

وزیر جهادکشاورزی بر لزوم توسعه روش‌های آبیاری تیپ در مزارعی که امکان کشت چغندرقند پاییزه ندارند، تأکید کرد و گفت: با توجه به افزایش قابل‌توجه تولید و کاهش مصرف آب، روش‌های آبیاری میکرو در کشت چغندرقند باید توسعه یابد.

حجتی با اشاره به این که دولت ۸۵ درصد هزینه‌های توسعه روش‌های نوین آبیاری را تسهیلات بلاعوض پرداخت می‌کند، گفت: دولت یازدهم در حد توان خود از بخش کشاورزی حمایت کرده است.

وی در پایان از همه دست‌اندرکارانی که زمینه دستیابی کشور به رکورد تولید و خوداتکایی ۷۴ درصدی در شکر را فراهم کرده‌اند، تقدیر کرد و خواستار حمایت بیشتر از کشاورزان پیشرو و انتقال دانش و تکنولوژی‌های جدید برای ارتقای بهره‌وری تولیدات کشاورزی شد.

تعطیلی کارخانجات به دلیل واردات

وزیر جهادکشاورزی با تشریح ظرفیت‌های نهفته بخش کشاورزی گفت: البته نقاط ضعفی هم وجود دارد و مدعی نیستیم که ضعفی نداریم.

به‌گزارش خبرنگار مهر، حجتی در نشست خبری خود با خبرنگاران به عملکرد و دستاوردهای وزارت جهادکشاورزی اشاره کرد و اظهار داشت: البته نقاط ضعفی هم وجود دارد و مدعی نیستیم که ضعفی نداریم.

وی اضافه کرد: باور بنده این است که مملکت ما در بخش کشاورزی ظرفیت‌ها و قابلیت‌های نهفته فوق‌العاده‌ای دارد که بخش عمده‌ای را کشف نکردیم و به بخشی هم آن‌طور که باید و شاید بهره نگرفتیم یا اگر بهره گرفتیم به‌صورت بهره‌ور عمل نکردیم.

وزیر جهادکشاورزی تصریح کرد: نگاه کلی ما این است که باید بهره وری را تبدیل به احسن کرده و آن را افزایش دهیم.

حجتی ادامه داد: در برخی مناطق کشور بارندگی بالای ۵۰۰ میلی‌متر است، بعد برخی می‌گویند ما آب نداریم؛ توجیه مسؤولان را از این منظر نپذیریم. این عضو کابینه تدبیر و امید با اشاره به برنامه‌های وزارت جهادکشاورزی در چند سال گذشته، افزود: ما برنامه‌هایی را در ارتباط با محصولات اساسی در دستورکار قرار دادیم، با تجربه سایر کشورها در این زمینه و ظرفیت‌های تحقیقاتی که در گوشه و کنار دنیا وجود داشت؛ ارتباط برقرار شد.

تعرفه صفر واردات، کارخانجات چغندر را ورشکست کرد

وی همچنین با اشاره به اینکه واردات شکر با تعرفه صفر در سال‌های گذشته موجب شد بسیاری از کارخانجات چغندرقند ورشکست شوند، اظهار کرد: در همان سال‌ها سطح زیرکشت بهاره چغندرقند ۱۷۳هزار هکتار بود که سال گذشته به‌دلیل محدودیت آب این عدد به ۱۰۳ هزار هکتار رسید بنابراین در طول حدود ۱۰ سال گذشته ۷۰ هزار هکتار سطح کشت بهاره کاهش یافت اما متوسط تولید از ۲۷ به ۵۴ تن رسید.

در صفحه ۸

بانک جهانی گزارش داد

میزان بهبود کیفیت مواد غذایی و ایمنی مواد غذایی

با سرمایه‌گذاری و استفاده از منابع کشاورزی می‌توان غذای کافی، مقرون به‌صرفه، سالم و مغذی برای همه، همه‌جا، هر روز فراهم کرد. اما با وجود پیشرفت‌های قابل‌توجهی که در این زمینه انجام شده، اما جهان همچنان با سوءتغذیه دست به‌گریبان است.

با توجه به اطلاعات سال ۲۰۱۶، حدود ۸۰۰ میلیون نفر در سراسر جهان، از هر ۴ نفر یک نفر در کشورهای جنوب صحرای آفریقا و از هر ۶ نفر، یکی در جنوب‌آسیا - همچنان از حداقل نیازهای انرژی غذایی بی‌بهره هستند. بیش از ۲میلیارد نفر از کمبود مواد مغذی برای رشد و پیشگیری از بیماری رنج می‌برند. بیش از ۲میلیارد نفر از اثرات سوءناشی اضافه وزن یا چاقی رنج می‌برند. غذای آلوده نیز یک مشکل گسترده است، این موضوع هر سال از هر ۱۰ نفر، روی سلامت یک نفر در سراسر جهان تأثیر می‌گذارد و همچنین تأثیر منفی بر روی درآمد کشاورزان، کسب و کار مواد غذایی و تجارت دارد. سوءتغذیه و بیماری‌های غذایی، هزینه‌های بزرگ اقتصادی، اجتماعی و مالی برای کشورها به‌همراه می‌آورد. کاهش این هزینه‌ها نیازمند به رویکرد چندبخشی دارد: این می‌تواند از طریق کشاورزی و سیستم غذایی انجام شود.

استراتژی

بانک جهانی با مشتریان و با شرکای توسعه برای ترویج بیشتر «کشاورزی حساس به تغذیه»، (NUTRITION-SENSITIVE AGRICULTURE) به‌منظور بهبود ایمنی مواد غذایی و ارتقای کیفیت بالاتر مواد غذایی از مزرعه تا سفره کار می‌کند؛ که در این زمینه روش‌های متعددی استفاده می‌شود، از جمله:

* ترویج سیستم‌های کشاورزی خرده‌پا برای تولید مواد غذایی، محصولات کشاورزی و دامی متنوع‌تر و ایجاد افزایش درآمد و همچنین در دسترس بودن و مقرون به‌صرفه بودن غذاهای مغذی؛
* یکپارچه کردن تغذیه و امنیت غذایی در بخش تحقیقات کشاورزی، آموزش و سایر خدمات پشتیبانی و حمایت از زنان در استفاده از دانش و دارایی برای بهبود تغذیه خانوارها؛
* حمایت از سرمایه‌گذاری در زمینه سیستم‌های فناوری، زیرساخت‌ها و مدیریت که قادر به غنی‌سازی مواد غذایی یا افزایش محتوای عناصر ضروری مانند ویتامین‌ها و مواد معدنی در مواد غذایی باشد. حمایت از بهبود کیفیت تغذیه‌ای محصولات غذایی. کاهش ضایعات مواد غذایی پس از برداشت و بهبود بهداشت کانال‌های توزیع مواد غذایی؛
* همکاری با شرکت‌های چند ملیتی پیشرو مواد غذایی و آشامیدنی، سازمان‌های بین‌دولتی، سازمان‌های دولتی، سازمان‌های صنعتی جهانی، دانشگاه‌ها و کارشناسان برای توسعه ظرفیت‌سازی ایمنی مواد غذایی درکشورهای درحال توسعه و کشورهای با درآمد متوسط از طریق مشارکت ایمنی جهانی غذا (GFSP :GLOBAL FOOD SAFETY PARTNERSHIP)
* تقویت سیستم نظارتی ایمنی مواد غذایی و بهبود دانش و ظرفیت کشاورزان و سایر عوامل خصوصی برای مدیریت خطرات ایمنی مواد غذایی؛
* دفاع و حمایت از سیاست‌ها در زمینه ترویج کشاورزی متنوع‌تر، مصرف یک رژیم غذایی با کیفیت متعادل‌تر و بهتر و به حداقل رساندن ضایعات مواد غذایی.

نتایج

از سال ۲۰۱۵، بیش از ۱۵ میلیون نفر در ۳۰ کشور در حال توسعه غذاهایی (BIOFORTIFIED) استفاده می‌کنند. بسیاری از محصولات BIOFORTIFIED از طریق برنامه CGIAR (گروه مشورتی برای تحقیقات بین‌المللی کشاورزی) با حمایت بانک جهانی توسعه یافته‌اند.

بانک همچنان به حمایت مؤثر برای کاهش سوءتغذیه از طریق حمایت از تحقیق و توسعه بذر از جمله محصولات زراعی BIOFORTIFIED طی برنامه‌های تغذیه ملی، ادامه می‌دهد.

در سال ۲۰۱۶، انجام یک پروژه دام در ویتنام به ۱۰۵ هزار نفر کمک کرد تا سلامت دام‌هایشان را افزایش دهند. در حدود ۱۱ هزار خانوار تولیدکننده دام، شیوه‌هایی در زمینه ایمنی دام که منجر به کاهش قابل‌توجه در میزان مرگ و میر دام و طیور می‌شود(۲۵درصد)، پذیرفتند. علاوه بر این، ۲۴۰ کشتارگاه و ۳۸۱ بازار تره‌بار به‌روزرسانی شده و عوامل آموزش دیدند، همچنین گوشت دام و طیور بهداشتی برای صدها هزار نفر از مصرف کنندگان فراهم شد. کارگاه آموزش آزمایشگاهی ایمنی مواد غذایی توسط GFSP در سال ۲۰۱۵ برگزار شد، به تغییر روش آزمایشگاه ایمنی مواد غذایی و ایجاد یک شبکه دانش برای به اشتراک‌گذاری بهترین شیوه‌ها کمک کرد. همچنین ۹۵ درصد از کارآموزان آزمایشگاه نتایج خوبی در آزمون مهارت به‌دست آوردند.

مشاور ارشد وزیر کشاورزی:

خودکفایی با بهره‌وری ممکن است

مشاورعالی وزیر جهادکشاورزی گفت: خودکفایی در هیچ محصولی روی میز دولت نیست مگر اینکه در راستای بهره‌وری و توسعه پایدار باشد، در غیراین‌صورت با بالا بردن یکباره نرخ خرید کاری از پیش نمی‌رود.

محمدحسین شریعتمدار، سرپرست مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب اتاق ایران، در نشست خبری نخستین کنفرانس بین‌المللی آب مجازی اظهار کرد: در تولید محصولات کشاورزی باید توجه شود که به چه قیمتی است و خودکفایی باید پایدار و براساس بهره‌وری باشد در غیر این‌صورت با بالا بردن یکباره نرخ خرید کاری از پیش نمی‌برد.

شریعتمدار با اشاره به برگزاری نخستین کنفرانس ملی آب مجازی که ۹ و ۱۰ اردیبهشت‌ماه در اتاق ایران برگزار می‌شود، نگاهی به طرح نظریه آب مجازی در سطح دنیا برای مدیریت منابع آب کشورها داشت و گفت: هنوز توافق جهانی در مورد تجاری شدن محصولات کشاورزی و اجرای نظریه آب مجازی وجود ندارد و تنها در برخی کشورها به‌صورت ملی عملیاتی شده است.

وی گفت: این تئوری از ابتدای فعالیت کشاورزی در کشورها وجود داشته اما جنبه بین‌المللی، نظام‌مند و قانونی نداشته است. از آنجایی‌که این نظریه می‌تواند با پیچیدگی‌ها و جزئیات قابل‌توجهی در مسیر اجرای خود توجه شود، ضرورت دارد که قبل از اجرایی شدن، مطالعه دقیق و جامعی نسبت به عواقب و پیامدهای احتمالی آن صورت گیرد.

به‌گفته شریعتمدار کنفرانس بین‌المللی آب مجازی که در سطح بین‌المللی برگزار می‌شود، می‌تواند فرصتی را فراهم کند تا فضایی مورد حمایت اندیشمندان، نهادهای بین‌المللی و کشورهای دنیا ایجاد شود و بتواند اطلاعات و مشاوره‌های لازم را در مورد نظریه آب مجازی در اختیار علاقه‌مندان قرار دهد.

وی ادامه داد: در مرحله اجرای تئوری مطرح شده باید برای جلوگیری از وابستگی و تحمیل‌های سیاسی و اجتماعی احتمالی راهکار ارائه داد؛ باید رفتارها را مدیریت کرده و با دقت گام برداشت.

دبیر اجرایی کنفرانس بین‌المللی آب مجازی الگوی کشت را از پایه‌های اساسی این نظریه دانست و تصریح کرد: الگوی کشت یعنی زراعت بر اساس ظرفیت‌های هر منطقه انجام شود. مدت‌هاست که در مورد خودکفایی گندم صحبت می‌شود، این مسأله باید بر اساس همین الگوی کشت انجام شود. مسؤولان در عمل بر این اصل توافق دارند که خودکفایی به هر قیمتی، ارزش ندارد، بلکه باید بر اساس ظرفیت‌ها و بهره‌وری آب انجام شود.

وی افزود: در سال ۱۳۶۸ به‌ازای هر مترمکعب آب، ۳۰۰ گرم گندم برداشت می‌شد. این روند در مسیر خود با دگرگونی و نوسانات بسیاری روبه‌رو شد تا آنجا که در سال ۱۳۷۷ به ۵۳۰ گرم و در سال ۱۳۸۳ و ۱۳۸۴ به ۶۳۰ گرم رسید و در این سال جشن خودکفایی برگزار کردیم. البته این نوسان‌ها ادامه پیدا کرد تا در سال ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵ میزان گندم برداشت شده از هر مترمکعب آب به ۷۵۰ گرم رسید.

وی تأکید کرد: حال باید تلاش کنیم این وضعیت پایدار باقی بماند و زمینه رشد آن را در بخش کشاورزی کشور فراهم سازیم.

شریعتمدار خاطرنشان کرد: خودکفایی یعنی کاهش سطح زیر کشت محصول و در پی آن کاهش مصرف آب و درعین‌حال افزایش میزان محصول برداشت شده؛ به این معنا که بهره‌وری آب را در کشت محصول بالا ببریم. این نسخه باید در مورد کشاورزی اعمال شود. بدین‌ترتیب منابع آبی کشور در سطح گسترده‌ای مدیریت خواهد شد.

تولید و واردات شکر ۱۰ سال پس از ۱۳۸۵ برعکس شد

تولید داخلی شکر ۲/۵ برابر واردات

یکی از کارهای شگفت‌انگیز و آسیب‌ساز دولت‌های نهم و دهم این بود که تجارت خارجی شکر را بر پایه سلیقه و منافع یک گروه کوچک شکل داده بودند.

مدیران دولت‌های یادشده بدون توجه به اینکه ایران در شرایط تحریم به‌سر می‌برد و باید دلارهایی که با زحمت به‌دست می‌آید را برای واردات کالاهای خاص که تولید داخلی آن ناممکن است اختصاص دهند، سالانه ارقام قابل‌توجهی ارز به واردات شکر اختصاص می‌دادند. خروج بیش از ۵/۵ میلیارد دلار در دولت‌های نهم و دهم (میانگین سالانه ۶۸۷ میلیون دلار) برای واردات حدود ۱۲ میلیون تن شکر (میانگین سالانه یک میلیون و ۵۰۰ هزار تن) بلایی بود که صنعت قند کشور را تا دره مرگ هدایت کرد

نمودار تولید و واردات شکر از سال ۸۰ تا پایان اسفند سال ۹۵ (ارقام به تن)

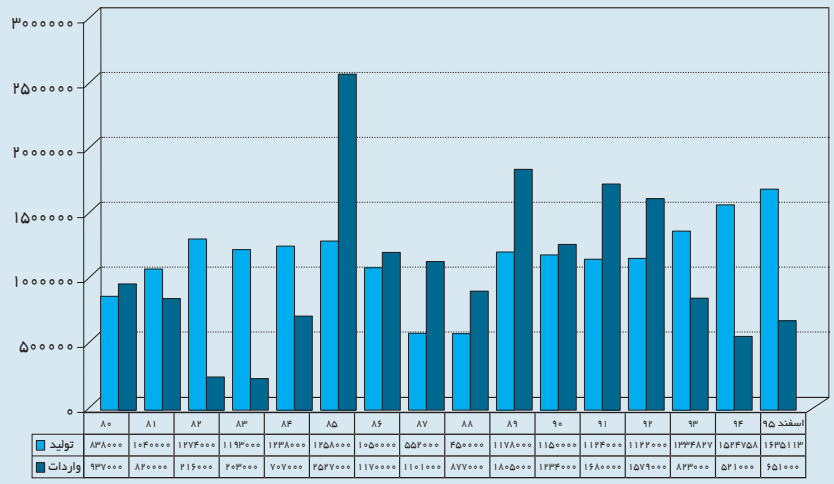

ماخذ: گمرک جمهوری اسلامی ایران

و در شرایطی که کشور به ارز گرانبهای حاصل از فروش نفت نیاز اساسی داشت، فقط دلالان و مافیای شکر بودند که از آن بهره جستند. افزایش تولید شکر به یک‌میلیون و ۶۵۰ هزار تن فقط زمانی ممکن شد که دولت نیز با تولیدکنندگان داخل همراه و همسو شد و واردات را کاهش داد. علاوه بر این و همان‌طور که از ارقام (جدول شماره ۲) برمی‌آید واردات شکر تا شهریور ۱۳۹۵ فقط ۳۹۰ هزار تن بوده است و ۲۶۰ هزار تن نیز در نیمه دوم سال وارد شد که همراه با عرضه شکر داخلی بود و به تولید داخل آسیب نزد.

آمارها نشان می‌دهد که با تدابیر به‌کار گرفته شده، میزان تولید در سال ۹۵ با یک میلیون و ۶۵۰ هزار تن به رقم ۲/۵ برابر واردات نائل آمده است.

جدول ۱: واردات شکر از سال ۸۴ تا پایان اسفند سال۹۵ به تفکیک خام و سفید

سال	سفید (هزار تن)	بها (دلار)	خام (هزار تن)	بها (دلار)	جمع واردات (هزار تن)	بها جمع واردات (دلار)
۱۳۸۴	۷۸	۲۰,۱۲۴,۰۰۰	۶۲۹	۱۷۷,۲۵۶,۰۰۰	۷۰۷	۱۹۷,۳۸۰,۰۰۰
۱۳۸۵	۶۳۷	۲۹۱,۲۷۱,۹۱۰	۱,۸۹۰	۷۲۶,۱۸۲,۵۵۹	۲,۵۲۷	۱,۰۱۷,۴۵۴,۴۶۹
۱۳۸۶	۳۴۸	۱۳۳,۳۰۹,۳۴۴	۸۲۲	۲۷۴,۴۶۱,۳۶۷	۱۱۷۰	۴۰۷,۷۷۰,۷۱۰
۱۳۸۷	۱۰۳	۳۷,۲۱۳,۳۳۲	۹۹۸	۲۸۷,۸۰۰,۰۱۳	۱۱۰۱	۳۲۵,۰۱۳,۳۴۵
۱۳۸۸	۲۷	۸,۸۱۹,۹۰۶	۸۵۰	۳۱۵,۸۲۶,۱۱۴	۸۷۷	۳۲۴,۶۴۶,۰۲۰
۱۳۸۹	۰	۰	۱۸۰۵	۷۰۴,۵۲۰,۴۰۷	۱۸۰۵	۷۰۴,۵۲۰,۴۰۷
۱۳۹۰	۶	۳,۷۹۹,۵۱۰	۱۲۲۸	۷۵۲,۱۰۵,۳۳۴	۱۲۳۴	۷۵۵,۹۰۴,۸۴۴
۱۳۹۱	۰	۰	۱۶۸۰	۱,۰۷۲,۴۱۳,۶۰۸	۱۶۸۰	۱,۰۷۲,۴۱۳,۶۰۸
۱۳۹۲	۰	۰	۱۵۷۹	۸۳۲,۱۸۷,۹۵۸	۱۵۷۹	۸۳۲,۱۸۷,۹۵۸
۱۳۹۳	۰	۰	۸۲۳	۳۷۷,۴۷۰,۴۴۰	۸۲۳	۳۷۷,۴۷۰,۴۴۰
۱۳۹۴	۴۹	۲۰,۴۷۹,۰۰۳	۴۷۲	۱۵۱,۳۵۸,۵۲۴	۵۲۱	۱۷۱,۸۳۷,۵۲۷
۱۳۹۵	۰	۰	۶۵۱	۰	۶۵۱	۳۱۱,۹۵۵,۷۰۱
جمع	۱۲۴۸	۵۱۵,۰۱۷,۰۰۵	۱۳۴۲۷	۵,۶۷۱,۵۸۲,۳۲۴	۱۴۶۷۵	۶۴۹۸,۵۵۵,۰۲۹

ماخذ: گمرک جمهوری اسلامی ایران

جدول ۲: واردات شکرخام به‌صورت ماهیانه از سال ۱۳۸۵ تا سال ۱۳۹۵

ردیف	سال	فروردین	اردیبهشت	خرداد	تیر	مرداد	شهریور	مهر	آبان	آذر	دی	بهمن	اسفند	جمع
۱	۱۳۸۵	۱۵۴	۹۴	۱۱۱	۲۰۵	۳۰۷	۱۹۲	۱۸۷	۲۲۳	۱۹۴	۲۹۸	۲۴۰	۲۷۶	۲۴۸۱
	جمع هرماه + ماه‌های قبل	۱۵۴	۲۴۸	۳۵۹	۵۶۴	۸۷۱	۱۰۶۳	۱۲۵۰	۱۴۷۳	۱۶۶۸	۱۹۶۵	۲۲۰۵	۲۴۸۱	
۲	۱۳۸۶	۲۳۶	۲۲۸	۱۱۲	۵۴	۱۱۱	۱۳۳	۶۱	۵۵	۶۵	۲۷	۵۰	۳۸	۱۱۷۰
	جمع هرماه + ماه‌های قبل	۲۳۶	۴۶۴	۵۷۶	۶۳۰	۷۴۱	۸۷۴	۹۳۵	۹۹۰	۱۰۵۵	۱۰۸۲	۱۱۳۲	۱۱۷۰	
۳	۱۳۸۷	۲۸	۲۹	۸۸	۸۹	۱۴۹	۱۷۳	۲۴	۶۸	۶۵	۱۲۶	۱۶۹	۹۳	۱۱۰۱
	جمع هرماه + ماه‌های قبل	۲۸	۵۷	۱۴۵	۲۳۴	۳۸۳	۵۵۶	۵۸۰	۶۴۸	۷۱۳	۸۳۹	۱۰۰۸	۱۱۰۱	
۴	۱۳۸۸	۱۱۹	۱۰۸	۵۷	۶۴	۴۲	۳۳	۹۴	۴۶	۴۵	۷۴	۱۲۲	۷۳	۸۷۷
	جمع هرماه + ماه‌های قبل	۱۱۹	۲۲۷	۲۸۴	۳۴۸	۳۹۰	۴۲۳	۵۱۷	۵۶۳	۶۰۸	۶۸۲	۸۰۴	۸۷۷	
۵	۱۳۸۹	۶۹	۱۰۷	۱۳۲	۲۳۴	۳۱۲	۳۳۰	۱۶۱	۱۱۲	۸۰	۶۳	۷۳	۱۳۲	۱۸۰۵
	جمع هرماه + ماه‌های قبل	۶۹	۱۷۶	۳۰۸	۵۴۲	۸۵۴	۱۱۸۴	۱۳۴۵	۱۴۵۷	۱۵۳۷	۱۶۰۰	۱۶۷۳	۱۸۰۵	
۶	۱۳۹۰	۰	۲۴	۱۲	۶۸	۳۰۱	۳۸۴	۳۱	۱۸	۱۷	۱۸۱	۱۴۲	۵۶	۱۲۳۴
	جمع هرماه + ماه‌های قبل	۰	۲۴	۳۶	۱۰۴	۴۰۵	۷۸۹	۸۲۰	۸۳۸	۸۵۵	۱۰۳۶	۱۱۷۸	۱۲۳۴	
۷	۱۳۹۱	۵۰	۶۹	۱۲۱	۵۵	۱۵۴	۱۹۶	۱۹۰	۳۷	۲۲۸	۱۵۱	۳۰۷	۱۲۳	۱۶۸۱
	جمع هرماه + ماه‌های قبل	۰	۱۱۹	۲۴۰	۲۹۵	۴۴۹	۶۴۵	۸۳۵	۸۷۲	۱۱۰۰	۱۲۵۱	۱۵۵۸	۱۶۸۱	
۸	۱۳۹۲	۸۸	۱۵	۸۸	۱۱۴	۶۱	۱۵۹	۲۰۷	۱۱۵	۱۴۶	۱۳۴	۲۲۵	۲۲۷	۱۵۷۹
	جمع هرماه + ماه‌های قبل	۰	۱۰۳	۱۹۱	۳۰۵	۳۶۶	۵۲۵	۷۳۲	۸۴۷	۹۹۳	۱۱۲۷	۱۳۵۲	۱۵۷۹	
۹	۱۳۹۳	۱۶۵	۱۳۷	۲۱۱	۵۷	۴۰	۶۷	۴۷	۱۹	۸۰	۰	۰	۰	۸۲۳
	جمع هرماه + ماه‌های قبل	۱۶۵	۳۰۲	۵۱۳	۵۷۰	۶۱۰	۶۷۷	۷۲۴	۷۴۳	۸۲۳	۸۲۳	۸۲۳	۸۲۳	
۱۰	۱۳۹۴	۰	۵.۵	۱۱.۸	۹.۲	۱۲	۷۰	۱۰۷	۱۷۵	۱۰۵	۲	۵	۲۴	۵۲۱
	جمع هرماه + ماه‌های قبل	۰	۵.۵	۱۷.۳	۲۱	۳۳	۱۰۳	۲۱۰	۳۸۵	۴۹۰	۴۹۲	۴۹۷	۵۲۱	
۱۱	۱۳۹۵	۰	۰	۰	۲۵	۲۲۱	۱۷۰	۷۶	۵۰	۶۶	۶۸	۰	۰	۶۵۱
	جمع هرماه + ماه‌های قبل	۰	۰	۰	۲۵	۲۴۶	۳۹۱	۴۶۷	۵۱۷	۵۸۳	۶۵۱	۶۵۱	۶۵۱	

حجتی اعلام کرد:

خوداتکایی ۷۴ درصدی در تولید شکر

از صفحه ۷

وی درمورد گندم هم گفت: سال گذشته سطح زیرکشت گندم نسبت به سال ۹۲، ۳۶۰هزار هکتار کاهش پیدا کرد با این حال در تولید به خودکفایی رسیدیم.

وزیر جهادکشاورزی با بیان اینکه در بخش گندم یک‌ونیم میلیون تن تولید کل بر مصرف کل پیشی گرفت، ادامه داد: سال ۹۲، کشاورزان کمتر از ۴هزار میلیارد تومان پول گرفتند اما این عدد در سال ۹۵ به ۱۴هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان رسید.

حجتی اضافه کرد: با این حال برخی اخبار و سیاه‌نمایی‌هایی به گوشمان می‌رسد و غصه‌مان می‌گیرد که علت آن هم احیاناً برخی مسائل سیاسی و انتخاباتی است.

وی با بیان اینکه اعداد و آمار کاملاً واضح و روشن است، افزود: ما سال ۹۲، چهار میلیون و ۷۰۰ هزار تن گندم خریدیم و این عدد در سال گذشته به ۱۱,۵ میلیون تن رسید.

کشت چغندر باید به پاییز منتقل شود

این مقام مسؤول با بیان اینکه ۸۰ درصد بارندگی‌ها در پاییز، زمستان و اوایل بهار اتفاق می‌افتد، به لزوم انتقال کشت چغندرقند به پاییز اشاره کرد و گفت: در این‌صورت بخش عمده‌ای از آب موردنیاز محصول از طریق آب سبز تأمین خواهد شد.

حجتی با اشاره به اینکه در خوزستان مشکل کشت چغندر داریم، ادامه داد: ما در خوزستان کارخانه نداریم؛ اگر کارخانه‌ای در این استان ایجاد شود که ظرفیت دریافت روزانه ۵۰ تا ۶۰ هزارتن چغندر را داشته باشد می‌توانیم در این استان کشت کنیم.

برخی به‌نام تولید، واردات شکر انجام می‌دهند

حجتی خطاب به آنهایی که منافع‌شان به واردات شکر گره خورده، گفت: حاضرم به همین کارخانه قند ورامین برای کوتاه‌مدت شکر خام بدهم، تا تصفیه کرده و برای صادرات فعالیت کند، تا یک راهکار جدید پیدا کنند، اما آنهایی که دنبال واردات شکر هستند تا جای چغندرقند را بگیرد، باید بگویم چنین چیزی امکان ندارد و برخی دنبال این هستند که به‌نام تولیدکننده شکر وارد بازار کنند.

ماهنامه شکر
انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر ایران

زیرنظر شورای نویسندگان

تلفن و نمابر: ۸۸۹۶۹۰۵۵ - ۸۸۹۶۹۹۰۳

نشانی: تهران- میدان دکتر فاطمی- خیابان شهید گمنام - شماره ۱۴